

DOOR DE BOMEN DE BOK NIET MEER ZIEN

Sommige jagers zitten regelmatig aan en krijgen daarbij geen enkel ree in het vizier. Ondanks dat er volop reewild in hun jachtveld huist. Hoe komt men deze vaak heimelijke bosbewoner aan de dos?

*Tips voor succesvolle
bejaging van reebokken*

Foto: Werner Nagel

Vertaling en bewerking Koos Boer

Door het huidige bosbouwsysteem – jong en oud hout dooreen en dunning van kaprijpe bomen in de percelen zelf – is er veel meer ondergroei ontstaan. Voor de lekkere hapjes hoeven reeën geen grote afstanden meer af te leggen tussen hun dagverblijf en de laveplaatsen. Daarom moet de jager doelbewust naar het reewild toe en mag hij de jacht niet aan het toeval overlaten. Om hierbij succes te behalen moet hij het gedrag, de favoriete dagverblijven, de laveplaatsen en het dagritme van het reewild in zijn jachtveld kennen.

Paradijs

Reeën bevolken bij voorkeur gebieden met een rijke vegetatiestructuur en lange veldgrenzen. Vinden ze daarbij in de directe omgeving voldoende voedsel, dan is hun leefgebied optimaal.

Foto: Erik de Jonge

Foto: Frans van Dijk

Vanaf begin juni liggen de oudere bokken vaak lui in hun dagverblijven

In de afgelopen decennia is deze situatie in veel bosgebieden ontstaan. Met name de steeds terugkerende dunningen laten meer licht op de bosbodem vallen waardoor een diversiteit aan ondergroei ontstaat. Kortom: een paradijs voor het reewild.

Attractieve flora

Allereerst is het aan te bevelen om de aanwezige infrastructuur in het jachtveld te benutten. Met name aan de randen van wegen, bospaadjes en kaalslagen groeit vaak een attractieve flora, omdat daar veel licht op de bosbodem valt. Hier houdt het reewild zich bijzonder graag op. Vooral onervaren jaarlingen, die door de volwassen soortgenoten zijn verdreven, wijken bij voorkeur naar deze 'knopbokhoekjes' uit. Vaak uit men de bedenking dat boswegen- en paden door alle mogelijke recreanten dag en nacht worden gebruikt. Een (mobiele) hoogzit op die plek zou daarom weinig zinvol zijn.

Foto: Ton Heekelaar

Jaarlingen houden zich noodgedwongen vaak in minder gunstige terreindelen op

De ervaring heeft echter geleerd dat aanzitten bij een bospad succes kan opleveren. Reeën zijn over het algemeen goed in staat om in te schatten of er van een bosbezoeker gevaar uitgaat of niet.

Jaarlingen

Tijdens regenachtig weer zal de jager zelden een recreant tegenkomen. Wel is de kans groot dat hij reewild te zien krijgt dat langs de wegranden aan het laveien is. Naast deze wegranden zijn kleinschalige en eenvormige dekkingen plekken waar jaarlingen zich vaak (noodgedwongen) ophouden. Deze plaatsen moeten aan het begin van het seizoen bewust worden opgezocht. Consequent moet de jager hier jaarlingbokken strekken. Vaak krijgt men deze stukken in het bos geen tweede keer te zien, omdat ze al eerder door hun meerjarige rivalen verdreven werden. Gevolg: bij de minste verstoring vertonen ze vluchtgedrag waarbij ze tot ver uit de omgeving kunnen wegtrekken. Dagenlang aan te zitten, in de hoop de waargenomen jaarling weer voor de loop te krijgen, heeft meestal geen zin. De jager veroorzaakt hiermee veel onrust in het jachtveld, wat zeker niet doeltreffend is.

Oerinstinct

In de huidige, meer natuurlijk beheerde bossen liggen vaak voor reeën aantrekkelijke verjongingspercelen. Aan de randen hiervan, die tevens vaak de grens van een territorium vormen,

bevinden zich optimale plekken voor een doordacht geplaatste hoogzit. Een schoon geveegd bospaadje dat hier naartoe leidt, is een absolute must. Vooral de laatste 40 tot 80 meter moet vrij van takjes en dergelijke zijn, want in deze omgeving huizen de meeste reeën. Zelfs het knappen van het kleinste takje verradt de komst van de jager. Reewild bezit het oerinstinct om alles wat probeert zachtjes rond te sluipen als gevaarlijk in te schatten. Bij het minste geluid dat een ree verneemt, zal het zich gedrukt houden en proberen het gebied ongezien te verlaten.

Oudere bokken

Wanneer het in mei koud is en er een stevige wind waait, is het pure tijdverspilling om aan te gaan zitten. De reeën verwisselen in die tijd hun wintervacht voor de zomerdos en verlaten bij zulke weersomstandigheden niet of nauwelijks hun dagverblijf. Bij een droog en mild weertype daarentegen vormt de vroege ochtend tot de middag een ideale gelegenheid om jaarlingen te bejagen. Met de jacht op oudere bokken zou men uit het oogpunt van wildbiologie pas tijdens de bronst moeten beginnen. De reeds bezette territoria blijven ongemoeid, waardoor gevechten om opengevallen territoria achterwege blijven en zodoende de rust onder de bokken gehandhaafd blijft.

Foto: Wouter Klaasse

Reeën kunnen goed inschatten of er van een voorbijganger gevaar uitgaat

Barometer

Al begin juni loopt de activiteit van de reeën terug. De oudere territoriale bokken zitten dan lui in hun dagverblijven en zijn vrijwel onzichtbaar. Voor de reewildjager is dit een stille tijd.

Alleen bij een weersverandering loont het om erop uit te gaan: als de barometer stijgt of daalt, wordt het reewild actiever.

Op de avond voor invallende regen is het vaak al vroeg op de lopers. Komt er regen na een droogteperiode, dan trekken de stukken tot lang in de voormiddag in open bospercelen rond. Vooral na een onweersbui zijn reeën actief. Ze verlaten dan de doornatte dekkingen om aan de randen daarvan lavei op te nemen.

Na de bronst trekken de oudere bokken zich veelal weer in de hun bekende territoria terug. De oude stukken geven daarbij in het algemeen de voorkeur aan dichte dekkingen met een grote diversiteit aan begroeiing en duidelijk gemarkeerde grenzen, zoals brandgangen en bospaden. Zijn deze plaatsen bij de jager bekend, dan kan hij hier bij goed nazomerweer met een redelijke kans op succes aanzitten om alsnog één of meerdere van deze stukken te oogsten.

.....

Vooraf na een onweersbui loont het de moeite om in het bos naar reeën te speuren

Waarnemingen

Zoals gezegd is het van belang het jachtveld door en door te kennen en te weten waar het wild zich ophoudt. Een belangrijk hulpmiddel is een gedetailleerde kaart van het jachtveld waarop in de loop van het jaar alle waarnemingen, veeg- en

afschotplaatsen worden opgetekend. Weet men bijvoorbeeld waar men in de vroege zomer geiten heeft waargenomen, dan is de kans groot dat men hier tijdens de bronst een meerjarige bok kan verschalken. Hoewel dit laatste geen garantie op 100% succes biedt, want zoals bekend zijn het juist de geiten die in hun zoektocht naar een geschikte partner vaak enorme afstanden afleggen, kan het voor een doelgerichte bejaging van de heimelijke bokken in het bos toch van nut zijn. •

Bron: *Kein Zufall, Rehwildjagd im Wald*, Hubert Kapp (Wild und Hund nr. 8/2013)

Bejagingstips op een rijtje

- Mei/juni: goede vooruitzichten bieden ochtenden met milde temperaturen, zonnig of licht regenachtig weer. Jaag vooral in typische 'jaarlinghoeken' (monotone opstanden, wegranden).
- Juni/half juli: alleen jagen bij een naderende weersomslag. Na een onweer moet je in het veld zijn!
- Juli/augustus: meerjarige bokken houden zich in deze periode niet aan territoriumgrenzen. Ze kunnen nu overal opduiken. Plekken waar zich regelmatig geiten ophouden, bieden goede kansen.
- Half augustus/september: oudere bokken hebben hun vaste instand weer opgezocht. Hier kan men eventueel nog een oude bok buit maken.

Foto: Robert-Jan Asselbergs